

været aktuelt i Tyskland og Østrig, og det vil i de kommende år opstå i Norge og Sverige samt — noget senere — i Holland og Storbritannien. Netop under hensyntagen til, at problemet opstår i flere europæiske lande, kunne der være anledning til at overveje, om problemet ikke kan lettes ved en fælleseuropæisk indsats.

Et eventuelt europæisk samarbejde kan imidlertid ikke træde i stedet for nationale foranstaltninger til imødegåelse af de problemer, som de store årgange rejser. I Danmark har man taget spørgsmålet op om på een gang at forøge det samlede antal uddannelsespladser og sikre den bedst mulige fordeling over fagområderne af den forøgede tilgang af unge, således at man ikke kommer til at stå med et overskud af ufaglærte arbejdere.

I sin behandling af det vigtige spørgsmål om forholdet mellem arbejdsgivere og arbejdere udtaler generaldirektøren med rette, at et samarbejde mellem de to parter er en væsentlig forudsætning for et godt forhold indbyrdes.

Ligesom i andre lande har vi i Danmark en omfattende erfaring på dette område. Vi betragter arbejdsgivernes og arbejderne hovedorganisationer, der hver for sig varetager deres faglige interesser, men samtidig arbejder sammen på et grundlag af åbenhed og gensidig tillid, som en af grundpillerne i vor sociale struktur. For en stor del takket være deres arbejde nyder vi fordelene af et arbejdsmarked, der er præget af høj og stabil beskæftigelse og gode arbejdsforhold.

De oplysninger, som generaldirektøren fremkommer med, bekræfter vor egen fornemmelse af, at der i disse år er ved at udvikle sig en fuldkommen ny tendens i forholdet mellem arbejdsgivere og arbejdere. Samtidig med forbedringen af arbejdsforholdene og beskæftigelsesmulighederne er det kommet til at stå mere og mere klart for arbejdsgiverne og arbejderne, at det ikke blot er løn og arbejdstid, det kommer an på, men også det langt mere komplicerede forhold mellem arbejdsgivere og arbejdere som mennesker, således som det især fandtes i årene før industrialismens gennembrud. Såfremt vi i vore bestræbelser for en højere produktivitet også tænker på arbejderne trivsel i virksomhederne, vil vi til slut opnå ikke blot økonomisk fremgang, men også en større menneskelig værdighed. I nøje overensstemmelse med de bedste europæiske traditioner vil vi således blive i stand til at forene de to mål, der så ofte antages at være indbyrdes modstridende, nemlig den bedst mulige produktion og den enkelte arbejders tilfredshed.

Det er vort oprigtige håb, at det europæiske arbejdsmarked også i de kommende år vil bygge

videre på dette grundlag. I denne forbindelse vil det vigtigste mål for arbejdsgivere, arbejdere og regeringer være at påvirke klimaet på arbejdspladsen, og vi anser vor tresidede organisations realistiske og praktiske indstilling som et af de bedste midler hertil.

I denne forbindelse beklager jeg dybt, at spændingen i verden i dag og de vanskeligheder, der hidrører fra modsætningen mellem de 2 dominerende kulturmønstre, har medført, at nogle delegerede har følt sig ude af stand til at deltage i visse sider af konferencens arbejde, så meget desto mere som netop disse medlemmer på grund af deres særlige sagkundskab kunne have fremkaldt oplysninger af værdi for konferencen, og fordi jeg i almindelighed tillægger en udveksling af synspunkter og oplysninger om de faktisk foreliggende forhold stor betydning.

Jeg er klar over, at spørgsmålet om forholdet mellem arbejdsgivere og arbejdere vil være et af hovedpunkterne i rapporten til næste arbejdskonference; jeg stiller mig dog noget tvivlende overfor, om vi til den tid skal komme videre med løsningen af dette spørgsmål, såfremt dets behandling vil indskrænke sig til en omtale i årsrapporten og eventuelt nogle få bemærkninger fra de delegerede.

Efter min mening bør den kommende arbejds-konference derfor overveje, om man ikke skulle opfordre styrelsesrådet til snart at behandle spørgsmålet med henblik på de forskellige foreliggende muligheder, f. eks. nedsættelse af en ekspertkomité eller en tresidet komité med den opgave at undersøge spørgsmålet eller en anmodning til bureauet om nærmere at belyse spørgsmålet, før der foretages videre.

Jeg føler mig overbevist om, at vi, de europæiske lande, sidder inde med særlige erfaringer på dette område, og jeg appellerer derfor til denne konference om stærk europæisk støtte til et arbejde efter disse retningslinier under næste arbejdskonference.

Jeg skal nu kort omtale rapportens kapitel VI, hvor generaldirektøren mere indgående behandler forholdet mellem ILO og de forskellige internationale organisationer, der er oprettet i Europa i efterkrigs-årene.

Min regering påskønner i høj grad generaldirektørens ønske om at gennemføre et frugtbart og effektivt samarbejde med andre internationale organisationer. Netop den omstændighed, at der findes så mange organisationer, der tager sig af europæiske problemer indenfor arbejds- og socialpolitik, gør det imidlertid uundgåeligt — som allerede fremhævet af den svenske delegation under denne debat — at der består en risiko for, at der et eller andet sted udføres overflødig arbejde.